

[Axel Ivan Pedersen.]

foretage en beregning over, hvilke beskatningsprocenter de pågældende kommuner ville kunne klare sig med i det kommende finansår, hvis man havde kunnet budgettere med tilskud af den størrelsesorden, som her er foreslået. Men uanset dette tror jeg med rette at kunne sige, at vedtagelsen af et forslag som det her skitserede eller et lignende og måske endnu bedre vil kunne lægge en dæmper på den ret hårde og ikke uberettigede kritik, der lyder fra alle sider i de svagest stillede kommuner vedrørende byrdefordelingen.

Må jeg så lige føje til: når økonomiministeren her i formiddags har sagt, at han har svært ved at se, hvad dette forslag fra socialdemokratiet om de 100 mill. kr. til vanskeligt stillede kommuner har med kilde-skattens indførelse at gøre, vil jeg da gerne gøre den bemærkning, at jeg håber ikke, at han har svært ved at høre, hvad jeg som slutbemærkning gerne ville sige, nemlig at hovedparten af de vanskeligt stillede kommuner har og endnu flere vil efter 1. april få det samme flertal, som danner parlamentarisk grundlag for den nuværende regering, og at forslaget om hjælp til disse kommuner ikke er dikteret af partipolitiske hensyn.

**Ivar Nørgaard:** Det, der kalder mig på talerstolen, er nogle bemærkninger af den konservative ordfører, hr. Haunstrup Clemmensen, om renteaftalen.

Desværre viste, synes jeg, hr. Haunstrup Clemmensens udtalelser, at han kun meget overfladisk har sat sig ind i den problematik, som ellers har været behandlet temmelig grundigt i 21 mands udvalget.

Hr. Haunstrup Clemmensen undrede sig over, at den tidligere socialdemokratiske regering ikke havde taget noget initiativ i spørgsmålet om renteaftalen, men forholdene på dette område er jo ganske anderledes i dag, end de var under den socialdemokratiske regering. For det første er der jo sket det, som hr. Anker Jørgensen beskrev, at de private bankers nettopprofit i 1969 var 300 mill. kr. højere, end den var under det sidste år under socialdemokratisk ledelse, og der har på 2 år været tale om en stigning på 60 pct.

Når vi i sin tid accepterede renteaftalen, skyldtes det, at man på det tidspunkt, som

hr. Haunstrup Clemmensen uden tvivl også ved, havde en meget væsentlig forskel mellem den effektive obligationsrente og den korte rente, altså Nationalbankens diskonto og rentesatserne i bankerne, og Nationalbanken frygtede dengang, at man kunne risikere, at de private banker satte deres udlånsrente for højt op, således at den kom op i nærheden af den effektive obligationsrente, hvis man ikke lavede en bindende aftale om den højeste indlånsrente; dermed regnede man med at man kunne holde udlånsrenterne nede, hvad man faktisk også gjorde i den periode til fordel for erhvervslivet.

Men det, der er sket siden hen, er jo, at Nationalbanken har forhøjet sin diskonto, således at den stort set nu er i niveau med den effektive rente på obligationsmarkedet, og sådan at udlånsrenterne fra de private pengeinstitutter er kommet lige så højt eller højere op end den effektive rente på obligationer. Samtidig har de samme banker altså i ly af renteaftalen kunnet holde en række indlånsrenter nede og skaffe sig store profiler. Det er det, der er forskellen på forholdene dengang og i dag, og det gør det ikke mindre forargeligt, at den nuværende regering og de herrer formænd for de private banker udtaler sig med stor og dyb bekymring om lønudviklingen i samfundet og erklærer, at man må holde den almindelige lønudvikling i ave, samtidig med at de altså i ly af en aftale og under henvisning til samfundsmæssige og pengepolitiske hensyn selv skærer sig nogle meget kraftige gevinster.

Hr. Haunstrup Clemmensen var ligesom andre ordførere fra de borgerlige partier inde på, at man dårligt nok kunne bruge op til 200 mill. kr. til forbedring af folkepensionisternes forhold; det var et tal, som man endda kunne være betænkelig ved, fordi man måtte være betænkelig ved at reducere kasseoverskuddet. Men her er der altså tale om, at man har tilladt et beløb som profitstigning, der er større end det, man er betænkelig ved at reducere kasseoverskuddet med. Derfor finder jeg, at det må være overordentlig rimeligt, at man overfører disse pengemidler fra bankerne til de offentlige kasser, eller at regeringen straks griber ind og ændrer væsentligt ved renteaftalen — ikke kun sådan, at man gi-